

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

SBS DE WERELDREIZIGER TE ANTWERPEN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 6189

Instelling SBS De Wereldreiziger
Quellinstraat 31 - 2018 ANTWERPEN

Beleidsverantwoordelijke Jef GROFFEN

Telefoonnummer 03 201 62 70

E-mail dewereldreiziger@so.antwerpen.be

Website www.stedelijkonderwijs.be/dewereldreiziger

Bestuur AG Stedelijk Onderwijs Antwerpen
Frankrijklei 71_73 - 2000 ANTWERPEN

Scholengemeenschap SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen -
Frankrijklei 71_73 - 2000 ANTWERPEN

Centrum voor leerlingenbegeleiding Stedelijk CLB Antwerpen
Biekorfstraat 72 - 2060 ANTWERPEN

Start- en einddatum doorlichting 22/04/2024 - 25/04/2024

Inspectieteam Yves VAN MOORLEGHEM
Liesbeth NIJS

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	8
4.1	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	8
4.2	Wiskunde in de lagere afdeling	9
5	Respecteert de school de regelgeving?	10
6	Samenvatting	11
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	11
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	12
6.2.1	De onderwijsleerpraktijk	12
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	13
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	14

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Provinciestraat 110 - 2018 ANTWERPEN
- Quellinstraat 31 - 2018 ANTWERPEN.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid VOLGENS DE VERWACHTING	De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. Die visie is sterk afgestemd op de specifieke input en de context van de school en op de regelgeving. Ze vindt breed en zichtbaar ingang in de schoolwerking. De school beschikt over een degelijke strategie om gezamenlijk haar visie te realiseren. De grafische voorstelling van de strategische en operationele doelen is hierbij een krachtig instrument. Het is een aandachtspunt om de streefdoelen concreter vanuit leereffecten te formuleren. De school stuurt haar visie waar nodig bij. De school integreert het gelijkeonderwijskansenbeleid in het beleid op leerlingenbegeleiding.
Onderwijskundig beleid BENADERT DE VERWACHTING	De school geeft het onderwijskundig beleid vorm, maar doet dat niet schoolbreed. Voor het leergebied wiskunde en de leerlingenbegeleiding bestaan degelijke afspraken om de onderwijsleerpraktijk en de begeleiding vorm te geven. Het is een werkpunt om in de kleuterafdeling doelgerichte maatregelen te voorzien om de onderwijspraktijk sterker te richten op een verticale samenhang en de verwachtingen van het referentiekader voor onderwijskwaliteit. De afspraken zijn veelal duidelijk voor alle teamleden. De school stimuleert professionalisering. Ze zet de middelen voor het versterken van het gelijkeonderwijskansenbeleid doelgericht in.
Cyclische evaluatie van de kwaliteit VOLGENS DE VERWACHTING	De school evalueert relevante aspecten van de schoolwerking systematisch en cyclisch. De manier waarop ze deze evaluaties in de actieplannen integreert, is waardevol. De school heeft daarbij in toenemende mate aandacht voor de resultaten en effecten bij de leerlingen. De opeenvolgende evaluaties zijn sterk gericht op het voortdurend verbeteren en borgen van de onderwijskwaliteit.
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit VOLGENS DE VERWACHTING	De school evalueert haar kwaliteit doelgericht op basis van diverse kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Hierbij houdt ze sterk rekening met de context- en inputkenmerken. De school betreft bij haar evaluaties relevante partners waarbij ze expliciet ook aandacht heeft voor de leerlingen, leraren en ouders. De manier waarop de school de resultaten van de genormeerde testen voor het leergebied wiskunde analyseert, is degelijk. Het is een aandachtspunt om in de kleuterafdeling ook focus te leggen op de minimaal gewenste output. De evaluaties zijn doorgaans betrouwbaar.

Borgen en bijsturen
VOLGENS DE VERWACHTING

De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt structureel wat kwaliteitsvol is. Het is een uitdaging om de nieuwe afspraken en maatregelen efficiënt ter beschikking te stellen van de leraren. Ze ontwikkelt systematisch doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling

Onderwijs en begeleiding op maat VOLGENS DE VERWACHTING	Voor iedere kleuter met specifieke onderwijsbehoeften hanteren de leraren een cyclische aanpak als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze vormen zich een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de kleuter. Het is een groeikans om hierbij gericht te vertrekken vanuit het gevalideerd doelenkader. De leraren spelen gericht in op de onderwijsbehoeften van de kleuter en stemmen in overleg de doelen, het onderwijsleerproces en de evaluatie erop af. De individuele en groepswerkplannen zijn hierbij een krachtig instrument. De leraren volgen de effecten van het maatwerk systematisch op en sturen bij waar nodig.
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak BENADERT DE VERWACHTING	De leraren leveren inspanningen om het leren en ontwikkelen te ondersteunen. Ze laten echter kansen liggen om de aanpak geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkellend te maken. Het is een werkpunt om het spel van de kleuters in de speelleerplekken te verrijken, te verdiepen en te verbreden om de actieve betrokkenheid en inbreng van de kleuters te verhogen. De leraren zetten vooral tijdens geleide activiteiten sterk in op taalontwikkeling. Ze bieden in mindere mate kansen tot talige interactie tussen de kleuters. De aandacht voor metacognitieve vaardigheden is een werkpunt. De leraren benutten de tijd om te leren en ontwikkelen beperkt efficiënt.
Effectieve feedback BENADERT DE VERWACHTING	De leraren geven geregeld feedback, zowel gericht op individuele kleuters als op de kleutergroep. Ze geven voornamelijk feedback die gericht is op het zelfniveau en het productniveau. Het vormt een werkpunt om feedback te richten op de doelen, de voorbije stappen in het leerproces en de volgende stappen in het leerproces. De feedback die gegeven wordt is begrijpbaar, constructief en motiverend. De leraren geven feedback in een klimaat van veiligheid en vertrouwen, maar laten kansen liggen om systematisch effectieve feedback te geven ingebed in het onderwijsleerproces.
Leerlingenevaluatie BENADERT DE VERWACHTING	De observatie en evaluatie sporen in beperkte mate met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. De meeste leraren slagen erin om de observatie en evaluatie in te bedden in het onderwijsleerproces. Ze laten kansen liggen om te komen tot een transparante, betrouwbare, faire en brede evaluatie. Het is een werkpunt om de observaties en evaluaties doordacht in te plannen.

4.2 Wiskunde in de lagere afdeling

Onderwijs en begeleiding op maat VOLGENS DE VERWACHTING	Voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften hanteren de leraren een cyclische aanpak als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze vormen zich een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerling. De leraren spelen gericht in op de onderwijsbehoeften van de leerling en stemmen in overleg de doelen, het onderwijsleerproces en de leerlingenevaluatie erop af. De digitale middelen ondersteunen de leraren voor het uittekenen van trajecten op maat van elke leerling. De leraren volgen de effecten van het maatwerk systematisch en tijdig op en sturen bij waar nodig.
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. De aanpak is geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkend. De leraren leiden de leerlingen via gevarieerde werk- en groeperingsvormen naar een meer zelfstandige verwerking van de leerstof. De leraren besteden aandacht aan metacognitieve vaardigheden. Ze maximaliseren de tijd om te leren.
Effectieve feedback BENADERT DE VERWACHTING	De leraren geven geregeld productgerichte feedback, die duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend is en die past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Ze laten momenteel kansen liggen om systematisch effectieve feedback te geven ingebed in het onderwijsleerproces. Het is een werkpunt om de feedback te richten op de doelen, de bijhorende succescriteria, de voorbije stappen en de volgende stappen in het leerproces.
Leerlingenevaluatie VOLGENS DE VERWACHTING	De observatie en evaluatie sporen met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant, betrouwbaar, fair en breed. Zo maken de leraren gebruik van gevarieerde evaluatievormen en gebruiken ze de resultaten van de toetsen om differentiatie en remediëring in het verdere aanbod aan te bieden. De leraren betrekken de leerlingen geregeld bij de evaluatie.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het kwaliteitsvol ondersteunen van het geboden onderwijs.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 4, §1

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ✱ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?

Visie en strategisch beleid	●
Onderwijskundig beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	●
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	●
Borgen en bijsturen	●

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	Wiskunde in de lagere afdeling
Afstemming op het gevalideerd doelenkader		
Onderwijs en begeleiding op maat	●	●
Leef- en leerklimaat		
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	◆	●
Effectieve feedback	◆	◆
Materiële leef- en leeromgeving		
Leerlingenevaluatie	◆	●
Leereffecten		

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES waarbij het bestuur zich moet engageren om aan de hieronder vermelde tekorten te werken.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De kwaliteit borgen van de kwaliteitsontwikkeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor wiskunde in de lagere afdeling.
- De tekorten wegwerken met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: POSITIEF
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: POSITIEF